NÜSHASI HER YERDE (5) KURUŞTUR

Pazartesi
22
1 nci Kânun
1941

31 İNCİ YIL
No. 8740

Sahibi ve Başmuharriri
Haydar Rüştü ÖKTEM
Umumî Neşriyat Müdürü
Hamdi Nüzhet ÇANÇAR
İdare Yeri: 2 inci Beyler Sokak
Tlg: Anadolu - İzmir. Tlf: 2776
Anadolu Matbaasında Basılmıştır.
Abone: Senelik 14, 6 Aylık 8,
Yabancı Memleketlere27 liradır
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur

Anadolu

Her gün sabahları «İzmir» de çıkar siyasî gazetedir.

Millî Şefimiz

Ankara, 21 (Hususî) — Millî Şefimiz İsmet İnönü, bugün Ankarada 19 Mayıs stadyomunda yapılan sonbahar at yarışlarını şeref tribününden seyretmişlerdir.

Harbin Gidişi ve Amerikan Endüstrisi

Almanya, Amerikanın Afrikaya çıkmasına mani olmağa mecburdur

Şakir Hazım ERGÖKMEN

Amerikan kudretinin ne olduğunu anlatmak için ne çok uzun, ne çok karışık konuşmağa ihtiyaç vardır. eski dünya anlayışına göre medeniyette ileri sayılan Avrupadan en az yüz sene ileri olan Amerikada Avrupanın yıllarca gayretten sonra meydana getirebildiği en muazzam eserlerin iki aydan daha kısa zamanda kurulduğunu öğrendiğimiz zaman Amerikan kudretinin ne olduğunu anlamakta, hiç şüphe yok, en küçük güçlüğe dahi uğranılması düşünülemez. Avrupanın büyük diye atlandırdığı teşebbüsler, Amerikada ancak basitten aşağı kıymetlerle değerlenebilir.

Avrupalı hükûmetlerin ve milletlerin, elbirlikleriyle, bin bir güçlüklerle yaratabildikleri müesseseler Amerikada, bir takım hususî tesislerin, şirketlerin ve bankaların kolayca kurup başarı ile yürüttükleri iş yuvacıkları olmaktan daha ileri geçemezler. Ve sözün kısası o ki bir tek General Motors müessesesi, yalnız başına, Avrupanın büyük Almanyası veya Asyanın arslanı japonya ile başa çıkabilir. Ve Amerikanın benam tayyare yahud motör fabrikalarından bir çifti Alman; hele japon istihsalini, bir yudum su gibi, daima geride bırakabilir.

Japonya, Amerikaya baskın yaparak harp açtığı zaman bu baskına bütün istikbalini bağlamıştır. Honolulu, Wake, Midvay, Manila ayakta durduğu ve Singapour dayandığı müddetçe bu baskının muvaffakıyet getireceğinden bahsetmek bundan böyle safdilliktir. Amerikadan büyük Okyanusa doğru yola çıkmış olduğu söylenen Amerikan donanması artık, vardığı her yere halâs ve selâmet götürecek ve japonlar bundan sonraları geç kalmış ve yaptığı baskından netice çıkaramamış olanlara mukadder bir akibet olarak hesaplarını yeni baştan yapmak ve muazzam fedakârlıkları göze aldırmak zoru ile karşılaşacaklardır.

Bununla beraber, dünyanın en büyük iki devletinin yapmağa koyulduk ları bu ölüm - dirim harbinin henüz başlamamış olduğunu hatırlamak ve istikbalin ciddî özde sürprizlere sahne olabileceğini kabul etmek lâzımdır ve muhakkak olan şudur ki Avrupa harbinin çetin inkişaf ve beklenmedik ihtimallere gebe olduğu şu sırada bir taraftan Almanyanın işini kolaylaştırmak, bir taraftan da bugünkü en müsaid vaziyetten istifade etmek için uzak şarkta patlıyan muharebe, gün geçtikçe japonya aleyhine dönmek istidadındadır.

Biz, geçen yazımızda işaret ettiğimiz gibi, Avrupanın müdafaasını sağlamlaştırmak için Almanların şimal Afrikasını işgale kalkışacakları mütaleasındayız; fakat bu teşebbüse, bu kış girişildiği takdirde, pek uzun süreceği tahmin edilmekte olan bu harbin pek çabuk biteceğine hükmetmek hiç de yanlış olmaz. Çünkü Sovyetlerin muazzam harp takatını yoketmek kadar, şimal Afrikasının işgali de Alman müdafaası için hayatî bir zarurettir. Bunun yapılamaması ise, hiç şüphe yok, yapılmak imkânı mevcud olmamasından ileri gelir.

Yüz bin modern tank, yüz bin modern tayyare hazırlamak yolunda bir hayli yol almış görünen Amerika, yarın Rus topraklarından japonyaya, şimal Afrikasından Avrupaya bomba yağdırmağa başladığı ve günün birinde Avrupaya ayak bastığı gün bu harbin nasıl biteceği kolayca söylenebilir. Bunun içindir ki Avrupalı için anlaşılmaz bir mevzu olan Amerikanın Afrikada karaya çıkmasını önlemek Almanya için hayatî bir zarurettir kanaatinde bulunuyoruz.

Şakir Hazım ERGÖKMEN

Zehirli gaz mı?

Resmî Japon sözcüsü, Çinle sulhten de dem vuruyor

Tokyo, 21 (A.A.) — japon sözcüsünün bildirdiğine göre Guam adasındaki Amerikan garnizonu gaz

—Devamı 2 inci sahifede —

İngiliz askerlerinin harbine aid temsilî bir resim

Uzak Şarkta Harp

Müttefiklere göre

Asker yüklü Japon gemileri batırıldı

Japon denizaltıları Amerika sahillerinde dolaşıyor

Malaya, Hong-Kong Davao ve diğer bazı yerlerde muharebeler devam ediyor

Singapur, 21 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Malezyanın şimalinde kayde değer bir hâdise olmamıştır. İngiliz Banka ticaret gemisi kaybolmuştur. Müretteb atından iki kişi kurtarılmışsa da dört İngiliz subayı ve 40 Malezyalı tay-

— Devamı 3 üncü sahifede —

Beyaz sarayda neşredilen tebliğ

Demokrasilerin Vaşingtonda vapacakları müzakerelere ehemmiyet veriliyor

7 milyonluk Amerikan ordusu hakkındaki proje yakında imza edilecek

Vaşington, 21 (A.A.) — Dün akşam Beyaz sarayda şu tebliğ neşredilmiştir:

Bir kaç zamandanberi Londrada

— Devamı 4 üncü sahifede —

Japonlara göre

9 düşman deniz altısı batırıldı

Yüzden fazla Ingiliz gemisi de batırılmış bulunmaktadır

Vellezley işgal edildi Japon tayyare kayıpları itiraf olunuyor

Tokyo, 21 (A.A.) — İmparatorluk bahriye dairesinin bildirdiğine göre, japon donanması bugüne kadar düşmanın 9 denizaltısını batırmıştır. Bundan başka bir çok düşman denizaltısının tahrip edildiği tahmin ediliyor.

Tokyo, 21 (A.A.) — Asahi gaze -

— Devamı 3 üncü sahifede —

Sovyetlere göre

3 şehir daha Almanlardan alındı

Alınan ganimetler pek fazladır

Moskova, 21 (A.A.) — Sovyetler dün ve bugün Leningrad bölgesinde bir ve Mosokva bölgesinde 2 mühim

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Almanlara göre

Orta kesimde muharebeler devam etmektedir

39 tank tahrip edildi

Berlin, 21 (A.A.) — Alman tebliği: Doğu cephesinde muharebeler ayni şiddetle devam ediyor. Düşmanın müteaddid hücumları püskürtülmüştür. Bir kesimde 20 Sovyet tankı tahrip edilmiştir. Leningrad muhasara cephesinde düşmanın tanklarla yaptığı çıkış hareketleri akim kalmıştır. 19 Sovyet tankı tahrip edilmiştir.

Fin - Rus cephesinde her taraf kar altındadır.

Finlandiyada

Iaşe durumunda mühim zorluklar var

Helsinki, 21 (A.A.) — Havaların şimdiye kadar görülmemiş derecede ağır olması, iaşe durumundan mühim zorluklara sebebiyet vermiştir. Tente ve Turkoda ekmek sıkıntısı vardır. Yollar, kardan tamamiyle kapanmış olduğundan buğday ve un nakliyatı intizamla yapılamamaktadır. Yollar açılıncaya kadar şehirlerde mevcud un stokları sarfedilecektir.

Moskova, 21 (A.A.) — Tas ajansı, Voibikalın alınmasiyle burada 221 inci ve 254 üncü Alman piyade tümeni-

—Devamı 2 insi sahifede —

Ispanyada

Siyasî mühim faaliyet devam ediyor

Londra, 21 (A.A.) — İspanya - Portekiz arasında siyasî hummalı bir faaliyet vardır. Sanıldığına göre, Almanya elçisi, hükûmet reisi ile ve Madridde Franko ile görüşmüştür. Elçinin son Berlin seyahati mânidardır. Lavaro Faşista gazetesi, diyorki:

Portekiz hükûmeti unutmamalıdır ki, Pirene hududunda ihmal edilmemesi lâzım gelen Alman kuvvetleri vardır.

— Devamı 3 üncü sahifede —

İŞARETLER

Böyle olmalı

Şuna dikkat ettik:

Postahaneden bir şikâyetimiz, bir isteğimiz olsa, İzmir idaresi, hattâ umum müdürlük derhal alâkadar oluyor, haklı isek bize derhal cevap veriyorlar. Yanlışımız varsa, bizi ikaz ediyorlar.

Alaşehir, Gördes ve o havalinin gündelik posta nakliyatını yazdık. Öğrendik ki, bu iş temin edilmektedir.

Seferihisara posta nakliyatını mevzuubahs ettik. Umum müdürlük bize cevap verdi:

— Müteahhid bulduk, ihalesi yapılıyor,

Diye bildirildi.. Ne iyi, ne güzel?. Bütün dairelerin gazeteler tarafından yapılmış dilek, tenkid vesaire ile bu şekilde alâkaları lâzımdır. Nihayet hepimiz, memlekete hizmet saflarındayız.

★★

Bugün Ticaret odasında seçim var

Hizmetleri malûm ve şahsiyetleri lüzumlu olanları unutmıyalım

Bugün ticaret odasında 60 ikinci müntehip seçilecektir. Namzedlerden yirmisinin ismi, Ticaret Vekâleti namzed listesinde bildirilmiştir. Evvelki gün baş makalemizde de bildirdiğimiz veçhile, bu listede İzmir ticaret muhitinde, şahsiyetleri çok kuvvetli olarak gözükmüş, ticaret odasında hizmetleri mesbuk, temiz ve kıymetli bazı zevatın isimleri her nasılsa unutulmuştur. Binaenaleyh bu intihap karşısında, liste haricindeki diğer kırk ikinci müntehibini seçerken, seçicilerin İzmirin iktısadî hayatına faydaları dokunmuş ve daha da kendilerinden hizmet beklenen bu şahsiyetleri hesaba katmaları, memleket menfaati iktizasındandır. Çünkü ticaret odası, hepimiz için mevcudiyetinden faydalar istenen mühim bir teşekküldür ve onun bilhassa, her türlü mülâhazalar haricinde, doğrudan doğruya memleket iktısadiyatına hizmet etmesi mevzuubahstir. Bu hususta, seçicilerin dikkatli olacağından eminiz.

Cihan harbi ve Türkiyenin müstesna durumu

Sözleşmiş olduğumuz milletlerle siyasetimizde bizi düşündürecek hiç bir değişiklik yoktur

Ankara, 21 (A.A.) — Ulus gazetesindeki baş yazısında Falih Rıfkı Atay, cihan harbi dışında kalabilmiş milletlerin durumunu anlatmaktadır. Yazıda bugünkü harp vaziyetinde Türkiyenin müstesna durumunun söz götürmez şekli kaydedilmekte ve:

Ruslar harptedir, İranda İngiliz ve Rus kuvvetleri vardır. İngilizler Suriye ve Mezopotamyada, Alman ve İtalyanlar Yunanistanda ve Yugoslavyada da Bulgaristan, ittifak ettiği Alman ve İtalya ile beraberdir. Anglo - Saksonların bizi tazyik ettiklerinden bahsediliyor. Bizim komşularımız ve bilhassa İngiltere ve Almanya ile münasebatımız ne kadar iyi olursa olsun, kötü maksadlı propagandalar zaman zaman Türkiyeden bahsederek Türkiye nin Almanya ile dostluğu sebebiyle İngilizler aleyhine sevkedilemediğini, Amerikanın harp mazemesi vererek bizi Almanlar aleyhine hareket ettireceğini İngilizlerin Türkiyeye karşı, İrana yaptıkları gibi hareket edeceklerini yaymaktadırlar. Şurasını tekrar edelim ki, uzak şark harbine rağmen Türkiyede bir ruh değişikliği ne olmuştur, ne de olabilir. Verdiğimiz sözleri sonuna kadar tutacağız. Sözleşmiş olduğumuz milletlerle siyasetimizde bizi düşündürecek hiç bir değişiklik yoktur. Açık mânalı ve fakat şuurlu bir propaganda bunu bilir.

Bizi rahat bırakmalarını istemeğe hakkımız vardır. Burada biz kendimiz sesimizi yanlız kötü niyetlere, bulanık su avcılarına duyurmak, Türkiyenin sağlam ve dürüst politikasında sebat etmekte olduğunu bir kere daha söylemek için bu fırsattan istifade ediyoruz, demektedir.

Ordu yardım sevenler cemiyeti

Ordu, 21 (A.A.) — Parti reisliğine davet edilen Bayanlara ordu yardım sevenler cemiyetini tesis etmişlerdir. İdare hey'eti ve yedek aza seçimi yapılmıştır.

İtalya kralı Viktor Emanuel

Italyada ne var?

Bazı mıntaka ve şehirlerde harp hali ilân edildi

Roma, 21 (A.A.) — Kral, bir beyanname neşrederek Napoli, Gesenza, Katanzaro ve Kalabrada bulunan Regciyo da harp hali ilân etmiştir.

İTALYAN TEBLİĞİ:

Roma, 21 (A.A.) — Bugünkü İtalyan tebliği, Dernenin İngilizler tarafından işgal edildiğini bildiriyor.

AFRIKA HARBİ

İngilizlere göre:

Mihver kuvvetleri elân garbe çekiliyor

Bingaziye iki koldan ileri hareket devam ediyor

Kahire, 21 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şarkî Libyadaki mihver kuvvetleri, süratle garbe doğru çekilmiye devam etmektedirler.

— Devamı 2 nci Sahifede —

Mihvercilere göre:

Sollum ve Bardiyada çarpışmalar var

Dernenin garbındaki mevziler baskı altındadır

Berlin, 21 (A.A.) — Başkumandanlığın resmî tebliği:

Şimalî Afrikada muharebeler devam ediyor. Bir Alman savaş tayya-

—Devamı 2 insi sahifede —

Bulgar kralı bir nutuk söyledi

Bulgar milletinin varlığiyle alâkadar siyasetten bahsetti

Bulgar kralı Boris ve zevcesi

Sabotaj faili 8 kişi askerî mahkeme tarafından mahkûm edildi

Sofya, 21 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Kral Boris, bir tören münasebetiyle söylediği nutkunda demiştir ki:

— Bir çok defa Bulgar mebusları tarafından tasvip edilen Bulgar dış siyaseti, Bulgar milletinin varlığiyle alâkadardır. Bulgar devleti, Mihver devletleri ve komşularıyle samimî iş birliği tahakkuk ettirmekle bahtiyardır. Üçlü mihverin yanıbaşında yeni bir Avrupa nizamı ve birlik kurmak için sarfettiğimiz gayretle iftihar ediyoruz.

Roma, 21 (A.A.) — Sofyadan Bul-

mahkeme, petrol antrepo ve depolarına ateş vermek suçundan 8 kişiyi 12 ser sene ağır hapse mahkûm etmiştir.

Akdenizde muhriplerin kruvazörleri yendiği muharebe

Bu harpte İngiliz ve Hollandalılar, ruhî üstünlük ve ustalıklarını göstermişlerdir

YAZAN: Abidin DAVER

Akdenizde, küçük, fakat dikkate değer bir deniz muharebesi oldu. Üç İngiliz ve bir Hollanda muhribi, 13 ilkkânun gecesi, saat 3 te, iki hafif kruvazörle bir torpidobottan ve bir hücumbottan mürekkep bir İtalyan filosuna rastladılar. İngiliz deniz yarbayı Stokesin komutasında bulunan İngiliz-Hollanda filotillâsı, düşmanın üstünlüğüne aldırmadan hemen hücuma başladı. İngilizlerle Hollandalıların top ve torpido ile yaptıkları bu hücum bir baskın şeklinde yapılmış olacak ki çok muvaffakıyetli olmuş, İtalyan kruvazörlerinden biri tutuşarak yanmıya başlamış ve biraz sonra havaya uçmuştur.

Müttefikler, öteki İtalyan kruvazörüne de isabetler elde etmişler, o da baştan kıça kadar alevler içinde kalmış; İtalyan resmî harp tebliğine göre, bu gemi de batmıştır.

Öteki küçük iki gemiden İtalyan torpidobotu da ağır yaralanmış, hücumbotu ise batmıştır. İtalyan tebliği, bu küçük gemilerin battığından bahsetmiyerek yalnız «Orta Akdenizde bir deniz muharebesinde, ikinci sınıf kruvazörlerimizden ikisi torpil isabetleri alarak batmıştır. Eski Hollanda donanmasına mensup bir düşman muhribi batırılmıştır.» diyor.

İngiliz tebliği ise, bu muharebede, İngiliz - Hollanda filotillâsının hiç bir hasara ve kayıba uğramadığını bildirmiştir. Eğer, bu çarpışmada, bir Hollanda muhribi batmış olsaydı, uğradığı en ağır gemi kayıplarını bile gizlemiyen İngiliz amiralliği, bu muhribin battığını da elbette bildirirdi. Bu bakımdan İngiliz - Hollanda filotillâsı hiç kayıpsız ve zararsız galip gelmişler demektir. Bir Hollanda muhribi batmış olsa dahi, bu kayıp İtalyanların iki kruvazörüne göre, pek hafiftir.

★

İtalyanlara iki hafif kruvazöre mal olan bu muharebe, İngilizlerin ve onların yanında harp eden Hollandalıların yüksek denizciliğini ve sağlam maneviyatını gösteren yeni bir muvaffakıyet olmuştur. Çünkü bu çarpışmada, üstünlük tamamiyle İtalyanlarda idi.

Bu üstünlüğü rakamlarla göstermiye çalışalım:

Hangi İtalyan kruvazörlerinin hücuma uğrıyarak battıkları, gemilerin adları söylenmediği için bilmiyoruz. Fakat İtalyanın hafif kruvazörleri hakkında, hayli bilgimiz vardır.

İtalyanın hafif kruvazörleri, bir kaç çeşittir. Harp başladığı zaman, bunlar 14 tane idiler. Attilio Regolo sınıfı 12 gemi de, 1941 de hizmete girmek üzere tezgâhta bulunuyordu. Bütün bu kruvazörler hakkında kısaca şu malûmatı verelim:

Adı	Tutarı	Sürati	Ana silâhları
1 Taranto:	3184	21	7-150 lik
1 Bari:	3428	27	8-150 lik
4 Di Giussano:	5069	42	8-150 lik
2 Cadorna:	5009	39,5	8-150 lik
2 Attendolo:	6941	39,5	8-150 lik
2 Duca d'Aosta:	7283	36,5	8-150 lik
2 Garibaldi:	7874	37	10-150 lik
12 Attilo	3362	41	8-135 lik

Bu gemilerde ana silâhları olan yukarıdaki toplardan başka, hava ve denize karşı kullanılabilen 100 lük ve daha küçük toplar, 4 veya 6, hattâ 8 tane 533 lük kovan bulunmaktadır.

Öteki iki küçük gemiyi, yani torpitobot ile hücumbotunu hesaba katmasak bile iki İtalyan kruvazöründe, -6 veya 20 tane 152 lik top, 12 veya 16 tane 100 lük top, 8 veya 12 tane 533 lük kovan bulunduğunu ve bu gemilerin, geçen harp sonunda Almanlardan İtalyanlara miras kalmış olan Taranto ile Bari müstesna, 36,5 ile 42 mil arasında süratli olduğunu görürüz. İtalyanların Condottieri denilen kruvazörlerinin bazıları 42 mil giderler ki bu yüksek sürat, İngiliz - Hollanda muhriplerinin hiç birinde yoktur.

Şimdi bir de İngiliz - Hollanda filolarına kısaca göz atalım:

Sih ve Maori muhripleri: 1870 ton: 36,5 mil sürat; 8 tane 120 lik top, 8 tane tayyareye karşı makineli tüfek, 4 tane 533 lük kovan.

Legion muhribi: 1920 ton; 36,5 sürat; 6 tane 120 lik top, 4 tane 40 lık top, 8 tane makineli tüfek, 8 tane 533 lük kovan:

Hollandanın İsacc Svvers muhribi: 1628 ton, 36 mil sürat; 5 tane 120 lik top; 4 tane 40 lık tayyareye karşı top, 4 tane makineli tüfek, 8 tane 533 lük kovan.

İki tarafın silâhlarını karşılaştırınca üstünlüğün gerek top, gerekse sürat bakımından İtalyanlarda olduğu anlaşılır. Torpido kovanı bakımından da iki taraf aşağı yukarı eşittirler. Çünkü iki İtalyan kruvazöründen en az 8 - en çok 16, bir İtalyan torpitobotunda en az 4 - en çok 6, bir İtalyan hücumbotunda 2 kovan vardır. Gemilerin isimlerini bilmediğimiz için kesin bir şey söyliyemiyoruz; fakat eğer bu krüvazörler, en yeni 3362 tonluk kruvazörler ise bunların her birinde 8 kovan vardır. Böyle olunca 24 müttefik kovanına karşı, 24 İtalyan kovanı var demektir.

Kuvvetler arasındaki nisbet böyle olunca, bu küçük deniz muharebesinde, en büyük rolü maneviyatın, ruh kuvvetinin oynadığı görülür. Ancak bu sayededir ki maddî kuvvetçe zayıf olan taraf galip gelmiştir. Yalnız İtalyanlar için, bir baskına uğrayıp ilk ağır darbeler yemiş olmak mazereti bulunabilir. Hafif kruvazörler torpil yaraları aldıkları zaman, öldürücü bir darbe yemişler demektir. Muharebenin tafsilâtı verilmediği için, İngiliz - Hollanda muhriplerinin düşmanlarını torpito ile mi, yoksa topla mı vurdukları anlaşılamıyor. Galiba, hem top, hem torpito silâhını eyni zamanda kullanmış olacaklar.

İngilizlerin Hollandalıların ruhî üstünlüğü, hasmı görür görmez hemen taarruza geçmelerindendir. Sonra da gerek topçular, gerek torpitocular, gayet seri tam isabetler temin etmek suretiyle meslekî ustalıklarını göstermislerdir. Yoksa, daha kuvvetli ve daha seri olan İtalyan kruvazörleri, bu küçük gemileri 1 5lik toplariyle fena bir yaziyete düşürebilirlerdi. İlk tesirli ve kudretli darbelerden sonra, İtalyan kruvazörlerinin sert bir mukabelede bulunamadıkları, İngiliz - Hollanda filotillâsının hiç bir zarar görmemesinden anlaşılıyor. İtalyan kruvazörlerinden birinde çıkan yangın, bu geminin karanlığa dalıp kaybolmasma mâni olmuş ve alevler hasım gemilerine iyi bir hedef teskil etmiştir. Bu muharebeden alınacak ders, küçük gemilerle de büyük işler mümkün olduğudur.

Afrika Harbi

İNGİLİZLERE GÖRE

— Baş tarafı birinci sahifede —

General Romel kuvvetleri şimdi Bingazinin 65 kilometre cenubunda toplanmış bulunuyor. Burada mukavemet etmeleri muhtemeldir.

Tobruk mıntakasındaki kuvvetler, gayri muntazam surette dağıtılmıştır. İngiliz kuvvetleri, şimdi hem sahilde hem de içerden Bingaziye doğru ilerliyorlar.

Alman motörlü kuvvetleri, mukavemet gösteriyorsa da general Ohinlekin kuvvetleri baskısını idame ettirmektedir.

Kahire, 21 (A.A.) — Orta şark tebliği:

Dün bütün gün hüküm süren şiddetli bir kum fırtınasına rağmen kuvvetlerimiz, ric'at halinde bulunan düşmanı kovalamıya devam etmişlerdir. Düşmanın 12 tankı tahrip edilmiş ve orta büyüklükte 8 İtalyan tankı da sağlam bir halde ele geçirilmiştir.

Dün hava kuvvetlerimiz, düşman hedeflerine arka arkaya hücumlarda bulunmuşlar ve muvaffakıyetli neticeler elde etmişlerdir. Bingazinin cenubunda ric'at halinde bulunan düşman kolları uzun ve devamlı hücumlara maruz kalmışlardır.

Düşmanın kamyon ve arabaları tahrip edilmiş veya ağır hasara uğratılmıştır.

Kahire, 21 (A.A.) — Röyter:

Alınan esirlerden Libyadaki muharebelerde 2 İtalyan motörize tümeninin hemen hemen tamamen yok edildiği anlaşılmıştır.

Kahire, 21 (A.A.) — Hava tebliği:

Bardiya bölgesinde motörlü kuvvetler, şiddetle bombalanmış, Bardiya tayyare iniş meydanında büyük yangınlar çıkarılmış, düşmanın 3 avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Garbî Libyada tayyarelerimiz, şimendifer hatlarına, iltisak noktalarına, vagon ve kamyon topluluklarına şiddetle taarruz edilmiştir. Av tayyarelerimiz, Agadebyada petrol tesislerine, sarnıç otobüsü ve iki kamyonuna bombalar atılmış, bir nakliye, bir av tayyaresi düşürülmüştür. Bu ve diğer harekâttan 11 tayyaremiz dönmemiştir.

Bingazi cenubunda düşman kuvvetleri, ağır zayiata uğratılmıştır. Tekmil kamyonlar askerlerle dolu idi. Tayyarelerin düşman askerlerine verdirdikleri zarar pek fazla olmuştur.

Kahire, 21 (A.A.) — Libyada Romel kuvvetlerinin ric'ati, bozgun haline gelmek üzeredir. Düşmanı hızla takip eden Britanya kıtaları, Sirenaykanın baş şehri Sirenenin 23 kilomtere cenup doğusuna gelmiştir. Düşmanın geri çekilişi o kadar hızlıdır ki; ancak motörlü piyademiz, bunları takip edebiliyor. Berkanın ötesinde iki yoldan kaçan düşman birlikleri, süratle ilerlemektedir. Dernede ve civarındaki 8 tayyare meydanı elimize geçmiştir.

MALTADA:

Malta, 21 (A.A.) — Tebliğ:

Bomba tayyarelerinden müteşekkil iki düşman filosu, dün Maltaya hücum etmiştir. Bir kişi ölmüş, bir kaç kişi yaralanmıştır. Az hasar olmuştur. 3 bomba tayyaresi muhakkak surette tahrip edilmiş, bir av tayyaresi düşürü[illegible]

MİHVERE GÖRE

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

re teşkili bir İngiliz tayyare meydanına ve düşman araba toplulukları na yaptığı hücumda müteaddit tayyarelerle çok miktarda kamyon tahrip etmiştir. 13 ilâ 19 kânun arasında Sovyet hava kuvvetleri 81 tayyare kaybetmişlerdir. Ayni müddet zarfında bizim kayıbımız 18 dir.

Roma, 21 (A.A.) — Bugünkü İtalyan tebliği:

Dernenin batısında İtalyan mevzileri İngiliz kuvvetlerinin baskısı altındadır.

Sollum ve Bardiya civarında mevziî muharebeler olmuştur. Alman ve İtalyan tayyareleri, Tobruktaki düşman mevzilerine taarruz etmişlerdir. Diğer bir tayyare grubu, Maltaya taarruzda bulunmuştur. Tayyarelerimiz mühim faaliyet göstermişlerdir. Bir denizaltımız tarafından torpillenen bir düşman kruvazörünün battığı sonradan öğrenilmiştir.

———ooo———

TEHDİD

Karşıyakada Hengâm sokağında Hüsnü oğlu Recep ve karısı 22 yaşında Muzafferin, Kemalpaşa caddesinde fıstıkçı Malik oğlu Ferhadın tehdid suretiyle 50 lirasını aldıkları şikâyet edilmiş ve suçlular yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

FİKİRLER

M. T. A.

Bu üç harf: «Maden tetkik ve arama» nın baş harfleridir ve bu isimde Ankarada çalışmakta bulunan bu ens titüden yine bu sütunlarda maden sularımızla ılıcalarımıza aid bir yazıda bahsetmiştim. Bu sene altıncı yaşını dolduran bu enstitü şimdiye kadar yaptığı tetkikler ve araştırmalar neticesinde bulduğu madenleri işletmek üzere «Eti bank» a devretmiştir. Maden tetkik ve arama enstitüsü her üç ayda bir muntazaman ve pek nefis şekilde bir de mecmua çıkarmaktadır. Bu mecmuayı ele alınca ziraat sahası için pek elverişli olan kıymetli yurdumuzun toprakları altındaki zenginliğini de ayna gibi görerek sevinç duymamak, sevgili vatanımızı daha cok sevmemek ne mümkündür?

İçinde bulunduğumuz dünya harbinin uzayıp gittiği bir devirde yaşıyoruz, her gün geçtikçe kendi yağımızla kavrulmak zaruretinde kaldığımızı anlıyoruz, memleketimizin madendeki zenginliğimizi öğreniyoruz. Sırf teknisyenlerin idaresinde ve vorulmak bilmeden calısan değerli kimseler elinde gürültüsüz ve sessiz bir cok işler başaran bu enstitü, basarılarını bütün millete ve hattâ bütün dünyaya rakamlarla gösteren zengin mecmuasında, istenilir ve içten duyulursa ne güzel çalışabildiğini gösteriyor ve isbat ediyor.

Mecmuada, halen işlemekte olan madenlerimizin verimleri hakkında muntazam cedveller bulunmakla beraber memleketin en kuytu köşelerine kadar teşmil edilen araştırmalar hakkında da kıymetli bilgiler vardır Enstitünün araştırmalarını incelemek üzere Ankaradaki yurdunda en modern memleketlerde mevcud tesisat ve teşkilâtın mevcudiyeti ve rasyonal çalışan elemanların bulunması bunları görenler üzerinde emniyet ve itimad telkin ediyor.

Mecmuanın bir kaç mühim rakamını gözden geçiren sayın okurlarım, benim gördüklerimi ve okuduklarımı öğrenerek içten bir sevinç duyacaklardır:

Dünyanın en kıymetli madenlerinden biri olan taş kömürümüzün 1923 deki istihsali (598,000) ton iken 1940 senesinde üç milyon tona çıkmıştır. Halihazırda taş kömür havzasında (150) yataklı modern bir hastahane vücuda getirilmiştir, hasta ve ihtiyar işçiler için amele arasında bir yardım sandığı vardır ki bu birliğin bugün (750) bin lirası vardır. Zonguldakta çalışan işçilerin adedi (21370) dir, bunlardan (15) bini bugün yeni paviyonlarda oturmaktadır.

Liğnit madeni 1925 de (4600) ton iken (1940) senesinde ise (220,000) tona baliğ olmuştur. Bu maden Kütahya, Manisa, Amasya, Erzurum, Sivas, İzmir ve Aydın vilâyetlerindeki işletmelerden çıkarılmaktadır.

Etibank tarafından işletilmekte olan Divrikteki demir ocaklarından son üç sene zarfında (500,000) ton demir cevheri istihsal edilmiştir. 1940 senesi krom madeni istihsalâtımız 200,000 tonu bulmuştur ve dünyada krom çıkaran memleketlere nazaran yüzde yirmiyi teşkil etmektedir.

Ergani ve Kuvashandaki bakır madeni istihsalâtımız (9000) tondur ki bunların bir kısmı külçe ve bir kısmı tasfiye edilmiş cinslerdir. Bir de Murgulda bulunan bakır madeni işlemeğe hazırlanmaktadır.

Yukarıda saydıklarımızdan başka memlekette antimun, manganez, zımpara, cıva madenleriyle madeni olmıyan zuhurat da vardır ki enstitünün gayreti sayesinde altı sene zarfında (1300) yerde keşif ve tetkik yapılmış, kısmen de işletilmek üzere Etibanka devredilmiştir. Hep bunlardan başka ayni enstitünün himmetiyle bitmek üzere bir de memleketimizin jeoloji haritası hazırlanmaktadır.

Feyizli cumhuriyet devrinin ve idaresinin her sahada memleketin imar ve zenginleştirilmesi için yaptığı bir çok işler arasında memleket ihtiyacını karşılamak ve millî gelirimizi arttırmak için çalışmaları arasında böyle yüksek değerli bir enstitünün varlığını da görerek iftihar ederiz. Hep bunlardan başka enstitünün muhtelif Avrupa ve Amerika devletlerinde bu tekniği öğrenmek için yetiştirip vatana dönmüş ve halen tahsilde yüzden fazla genç yetiştirdiğini ve yetiştirmekte olduğunu da ilâve edersek elbette ki her vatandaşın göğsü kabaracak ve sevinecektir.

A. E. (Ankara)

Zehirli gaz mı?

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

kullanmak niyetinde idi. japon kuvvetleri, bu maksadla toplanan malzemeyi ele geçirmiştir. Bunu, anî baskın ile elde etmişlerdir. Sözcü demiştir ki:

— Beynelmilel kaidelere rağmen gazlı obüs kullanmak, millî ahlâka aykırıdır.

Tokyo, 21 (A.A.) — japonya hükûmeti sözcüsü Mösyö Huri, Çin hükûmeti hakkında şöyle demiştir:

— japonya; Çung-King hükûmetini yenmek için gayretlerini iki misli arttıracaktır. Çünkü Amerika ve İngilterenin Çine gönderdikleri harp malzemeleri çok azalmıştır. Çung - King hükûmeti halkı da japonya ile iyi münasebet ve sulh idamesi niyetine dönmektedir. Şimdi japonyaya karşı tatbik edilen Çin politikasının bir delilik olduğunu anlamaları, kendi hükûmetleri ve Çin halkı için daha iyi olur.

———ooo———

Finlândiyada

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

ne ait 2 alayın yok edildiğini bildirmiştir. 55 tank ve büyük miktarda harp malzemesi ele geçirilmiştir.

ŞİMAL DENİZİNDE:

Helsinki, 21 (A.A.) — Rusların şimal buz denizinde yeni iki liman tesisine karar verdikleri haber alınmıştır. Arkanjel ve Novograd yolları kullanılamadığı takdirde yaz aylarında Amerika ve İngiltereden gönderilecek harp malzemesi, bu yeni iki limandan Rusyaya idhal edilecektir.

Olebi ve yeni Sey nehirleri ağızlarında kurulacak bu şehirlere Novifor ve İgarka adları verilecektir.

İSVEÇ GÖNÜLLÜLERİ

Stokholm, 21 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Hangodan dönen İsveç gönüllü takımı dün öğleden sonra Stokholma gelmiş ve halk tarafından hararetli tezahüratla karşılanmıştır.

———ooo———

Kahve satışları

Bugün şehrimizdeki tahmisler vasıtasiyle halka kahve satışına tekrar başlanacaktır. Kahveler evvelce olduğu gibi kilosu 268 kuruştan 150 ve 250 şer gramlık kese kâğıdlarında ve kilosu 268 kuruştan satılacaktır.

İhtikâr yapmaktan dolayı yakalanmış ve mahkemeye verilmiş olan 4 tahmise kahve verilmiyecektir.

Çimdikler

Be yahu!

Dünyanın gidişi acaba nereye?
Başını belâya attı be yahu!
İnsanlar rahatı kaldırımlarda;
Çıldırıp bir pula sattı be yahu!

★

Akıllı milletler girsin sıraya
Devranın teknesi vurdu karaya
Oynanır taliler yazı, turaya
Kör şeytan kimlere çattı be yahu!

★

Feleğin bu yolda işi güdüktür
Çaldığı marifet eski düdüktür;
Bu hali yaratan hangi hödüktür
Dünyayı birbirin kattı be yahu!

★

İnan ki dost eli sıkılmaz artık
Şamdanlar boş yere yakılmaz artık;
Yokuştur şu yollar çıkılmaz artık;
Çamurda cevherler battı be yahu!

★

Kaynayan kazanın bakma rengine!.
Develer gitmede dengi dengine
Diplomat bezminin son ahengine
Kulaklar çoktandır yattı be yahu!

★

Vız gelir, be çimdik sana gördüğün;
Kendince farzet ki düğün var düğün
Sen Türksün halinle canlan ve övün
Ecdadın bunu da tatı be yahu!

ÇİMDİK

———ooo———

ZABITADA

TAARRUZ

Kahramanlarda Yaşar oğlu Mehmed sarhoş olarak Hasan kızı Fatma, Salih karısı Saime, Hasan karısı Kerime ve Mustafa kızı Makbulenin evlerine taarruz ettiğinden zabıtaca tutulmuştur.

BEKÇİYİ YARALAMIŞ:

Kemerde 1202 inci sokakta Osman oğlu arabacı Mehmed, sarhoşluk saikasiyle karısı Kerimeye ağır sözler sarfettiğinden kendisini karakola davet eden bekçi İbrahime tuğla atarak başından yaralamış ve tutulmuştur.

İHTİKÂR:

Anafartalar caddesinde fırıncı Mehmed oğlu Hasan, imal ettiği ekmeklerden 25 kilosunu harice kaçırdığından ve bunları müşterilerine satmadığından Adliyeye verilmiştir.

HIRSIZLIK:

Halkapınar istasyonunda tren bekliyen Ramazan kızı 19 yaşında Nazife, cebinde bulunan üç lira parasiyle bir tren biletinin çalındığını zabıtaya haber vermiş, paranın ve biletin Nuri adında biri tarafından çalındığı anlaşılmıştır. Suçlu aranıyor.

ÇOCUK DÜŞÜRMEK:

Karantinada 24 üncü sokakta Hasan karısı 37 yaşında Hatice, tahta silerken düşmüş ve hamile bulunduğu çocuğunu düşürmüş, sıhhi vaziyeti tehlikeye düştüğünden hastahaneye kaldırılmıştır.

DÖVMEK:

Karşıyakada Salih paşa caddesinde 78 sayılı dükkânda marangoz Ali oğlu Mehmed Yıldız, sarhoşluk saikasiyle Hüseyin oğlu Faruku dövdüğünden tutulmuştur.

Kazak ölmüştü.

Bu yeni silâh sesi, yedi askerimizin üzerine üşüşmüş olanları gene hayrete düşürmüştü. Adamlarımızı bırakarak biraz geri çekildikten sonra durdular. Bu, bizimkilere güzel bir fırsat vermişti. Süngü ve mızrak mücadelesinden nefes alan askerlerimiz. çok yakın bir mesafeden toplu bir ateş açtılar ve dört Kazağı alaşağı ettiler.

Fakat bu hal Kazakları ifrite döndürdü; müdhiş bir gayzla tekrar saldırdılar.. Kapışma müdhiş oluyordu. Biz derhal on beş yirmi adım daha ileri geçtik. Bu sırada yedi kişi ikiye ayrılmıştı: Dördü on beş Kazağın hayvanlarının altında dövüşmeğe, üçü Kazaklar tarafından yakından sarılmış oldukları halde mücadele ederek orman istikametinde ilerlemiye savaşıyorlardı.. Biz de hemen bunları himaye için elimizden geleni yapmıya hazırlandık.

İşte böyle bir zamanda, havayı saran müdhiş fırtına sıkıntısı patlak verdi.. Göz açıp kapayıncaya kadar, esasen seyrek olarak yağmakta devam etmekte olan kar birdenbire bir tipi halini aldı; ve göz gözü görmez oldu. Artık beş adım önümüzde ne olduğunu göremiyorduk.

Beş altı dakika, öyle bir vaziyet oldu ki rüzgâr tarafından sürüklenmemek için Picartla sırt sırta verip yere oturmamız lâzımdı. Fakat hayret edeceğiniz bir şeyi söyliyeyim; uzun süreceği korkusiyle bize dehşet veren bu körlük hali ve fırtına sanki gözlerin önüne çekilmiş bir kara perdenin süratle kaldırılması gibi, birdenbire kayboluverdi.

Evet, körlüğümüz kaybolmuştu, Amma, bunun sonunda gözlerimizin ilk gördüğü şey, Kazakları on adım ötemizde görmek olduğu için pek de iyi değildi!. Herifler, bizi görünce müdhiş nâralar atarak bir takım hareketler yapmıya, mızraklarını gösterip tehdidler savurmıya başladılar, fakat bir türlü saldırmıya cesaret edemediler.

Ellerimiz soğuktan donmuş gibiydi ve tetikleri çekemiyecek bir halde bulunuyorduk. Fakat bu canavarlara süngülerimizi göstererek, arkadaşları himaye için, içinden çıktığımız ormana tekrar girmiye muvaffak olduk. Onlar da süratli ile, olduğumuz yerden uzaklaştılar.

Ormana girdiğimiz zaman, orman üzerine çekilmekte olan üç Fransız askeri de beş Kazak tarafından takip edilmekte oldukları halde ormana girmek üzere idiler. İlk yaptığımız işin, bu beş Kazağa ateş olduğunu söylemiye lüzum olmasa gerek. Ateşimizden bir netice çıkmadı; donmuş ellerle yapılan ateşten ne beklenebilirdi?.. Fakat en iyi netice, bizim ateşimizden sonra bu beş Kazağın oralardan uzaklaşması oldu. Bunların arkasından iki kurşun daha gönderdik.

Beş Kazak ikisi en önde, biri bunların hemen arkasında, öteki ikisi daha geride olmak üzere gölün ortalarına doğru büyük hızla uzaklaştılar.. İşte tam bu sırada gölün üzerinde bir facia oldu.

En önde giden iki Kazak, göl üzerinde su almak için buzların kırıldığı yere doğru farkında olmaksızın dört nala ilerliyorlardı; biz bile bu yeri, tahmin edebiliyorduk. İki Rus, henüz böyle bir ağırlığı taşıyabilecek kadar yeniden buz tumamış olan bu delikte gözlerimizin önünde kayboluverdiler. Bunları yakından takip eden üçüncüsü atını şaha kaldırarak atiyle birlikte sırtüstüne devrildi; Lâkin bu Kazak da ilk süratinin tesiriyle bir müddet buzların üzerinde kaymak mecburiyetinde olarak deliğe yuvarlandı.. Üç adam ve üç at buzlu bir suda yok oluyorlardı..

Bu geniş bembeyaz kar ovasının ortasında bir kaç defalar atların başları kara lekeler halinde göründü.. Fakat nihayet atlar ve adamlar toptan görünmez oldular.

Bu müdhiş facia önünde sanki dillerimiz tutulmuştu. Bir kelime konuşmadan, en küçük bir hareket yapamadan göle doğru bakıyorduk:

Beş kişiden ikisi buz deliğinin kenarından içeriye bir müddet bakındılar; öteki büyük gruptan hiç kimse, arkadaşlarına yardım yahud ne olduğunu öğrenmek için bir harekette bulunmadı.

Ormana yaklaşmış olduklarını gördüğümüz üç Fransızdan ses sada çıkmadığından derhal yola düzüldük. Buralardan uzaklaşmak için düşmanın bu sersemlik halinden istifade etmek lâzımdı.. Mümkün olduğu kadar ormanın içinden olmak üzere yürüyorduk.. Fakat birdenbire patlak vererek bizi uçuracak kadar sert esmiş olan rüzgârlar bir çok ağaçları devirdiği için ancak pek yavaş ilerliyebiliyorduk; Nihayet ormanın dışında, kenardan ilerlemiye karar verdik.. Tam dışarı çıkmak üzere idik ki otuz adım gerimizde biribiri arkasından ilerlemekte olan iki Rus süvarisi görmiyelim mi?.. Hemen içeri dalarak ve bunlar tarafından sezilmiş olduğumuzu kabul ederek süratle buralardan ayrılmayı ve bu iki herifi, arkadaşlarının yardım edemiyecekleri kadar uzağa çekildikten sonra da tepelemeyi sözleştik... Bin bir güçlük içinde hızla ilerlemiye çalışıyorduk.. Fakat orman birdenbire kat'i surette yol vermez bir hale geldi; orman dışında da rüzgârın topladığı müdhiş bir kar yığını yolu kesiyordu.. Bu iki maniadan birini yenmek mecburiyetinde idik.. Bu sırada iki Kazak da bize, acemi nişancıların bile vuracakları kadar yakın bir mesafeye yakınlaşmışlardı. Ben bir iş yapmak lâzımgeldiğini Picarta anlatmıya savaşırken o kulağıma:

— SONU VAR —

NAPOLYON Ordularının MOSKOVA BOZGUNU

YAZAN: Napolyonun Perde Çavuşu Burginyon

ÇEVİREN: Şakir Hazım Ergökmen

— 55 —

PEK YAKINDA
Merakla Beklenilen
Türkçe Sözlü
Şark Musikili ....

TAKVİM

1360 ZİLHICCE 2-KASIM 45

Evkat	S. D.		S. D.
Sabah :	7,23	Akşam :	16,44
Öğle :	12,12	Yatsı :	18,23
İkindi :	14,32	İmsak :	5,35

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

★ 7.30 program	19.30 haberler
7.33 müzik (Pl.)	19.45 serbest
7.45 Haberler	19.55 müzik
8.00 müzik	20.15 R. gazetesi
8.30-8.45 müzik	20.45 müzik
★ 12.30 program	21.00 Z. takvimi
12.33 müzik	21.10 müzik
12.45 haberler	21.30 temsil
13.00 müzik	21.45 müzik
13.30-14.00 müzik	22.30 haberler
★ 18.00 program	22.45 müzik
18.03 müzik	22.55-23.00 kapanış
18.50 müzik	

Düşünceler

Musikimiz

Orhan Rahmi GÖKÇE

Ankara radyosundan temiz ve nefis bir tanbur sesi geliyor. Ben de içimde, yaşadığım ve soyumun büyüyüp genişlediği iklimlerin dalgalandığını duyuyorum.

Bu nağmelerin ihtizazında, her türlü gerilik ve iptidailikten uzak olarak, benim Türk dünyamın sanat ve derunî âlemi bulunduğuna imanım, daha tazelendi. Öyle bir âlem ki, tıpkı, manevî göklere tırmanan ince minareler gibi, tıpkı içinde eskiyi yaşıyarak dolaştığımız büyük kervansaraylar gibi, köprüler, su bendleri gibi, tıpkı eski şiirlerimle halk şiirim gibi, tıpkı çiniciliğim, halıcılığım, ince dokumacılığım vesairem gibi..

Bunlarda benim milletimin bütün san'at varlığı nasıl ayrı ayrı güzellik ve kıymetler taşıyarak bugün beni hayran ediyorsa, onun sesi olan, onun ruh çırpıntılarını ve enginliğini gösteren musikide de benim şahsiyetimden, iç hüviyetimden çok şeyler vardır.

Nedir bu pis (alaturka) damgası..

Kelimenin lûgat mânasını bir tarafa bırakalım, fakat onu daima iptidaî, kaba ve basit iş ve eserlerin alnına yapıştırmak adeta kaba bir moda haline gelmiştir. Kıymetten düşürülmek istenen bir kuyumcu işine, bir işlenmiş köşe taşına da ayni şeyi söyleriz: (Alaturka)..

Musikimiz de, bir müddet işte bu mahkûmiyet altında yaşamış ve ona; züppeliğin yattığı kaldırımlardan, en küçük muzik terbiye ve bilgileri olmıyan bir takım zavallıların ağzından her türlü tariz gelmiştir. Selâhiyetlinin garp musikisi üzerinde israrını anlarım. Nihayet bizde de, Tıpkı ilim gibi beynelmilel bir muziğin yayılması şarttır, güzeldir ve zaruridir. Fakat bunu yaparken bizim kendi varlığımızın güzel ve orijinal bir mirası olan Türk musikisini ayak topu gibi sağa, sola tekmelemeğe ne hakkımız vardır? Yanıldığımız nokta buradadır.. Türk musikisinde, tıpkı eski Türk şiir ve edebiyatında olduğu gibi, bu toprakların hayatı, ve onun üzerinde doğup yetişmiş insanların kendine mahsus heyecanları, zevkleri, hayal ve aşkları, ferdî ve içtimaî, dinî ve dünyevî her türlü tahassüslerinin terennümleri vardır.

Zencinin ormandan getirdiği vahşi sesi armonize edip ondan zevk alan insan, eğer hakikaten bir musiki kültürüne sahipse, Türk musikisinde de kendine mahsus; devirler yapmış, tekâmül bakımından hâlâ ve hâlâ bünyesinde kabiliyetler ve imkânlar taşıyan bir san'at bulunduğunu kabul eder. Tekke musikisi, Enderun musikisi diye kabul edilen musikinin halis ve özbeöz Türk musikisi olduğunu inkâr etmek, gafletin tâ kendisi olur.

İlim ve san'at, züppeliğin ve reddü inkârın her türlü tasallûtu haricinde kalmak kudret ve şansını her zaman nefsinde saklamıştır.

Orhan Rahmi GÖKÇE

—ooo—

Japonya ve Siyam ittifak etti

10 sene için bir muahede imza edildi

Tokyo, 21 (A.A.) — Siyam başvekili, Bankokda aşağıdaki hükümleri ihtiva eden japonya ile 10 senelik bir muahede imzalamıştır.

1 — İttifak iki memleketin istiklâline ve hükümranlık haklarına karşılıklı riayet esasına dayanıyor.

2 — Akid devletlerden her biri diğer tarafın 3 üncü bir devletle silâhlı bir ihtilâfa düşmesi halinde bu devlet muktedir bulunduğu askerî, siyasî ve ekonomik yardımda bulunmağı taahhüd ediyor.

3 — Bu yardımın yapılmış tarzları japonya ve Siyamın selâhiyetli makamlarının karşılıklı müsabakası ile tesbit edilecektir.

4 — Ne japonya ve ne Siyam müşterek bir harbe girdikleri takdirde ayrı bir sulh veya mütareke imza edemiyeceklerdir.

5 — Muahede hemen yürürlüğe giriyor ve 10 sene müddetle muteber olacaktır. İki taraf bu müddet bitmeden önce muahede müddetini uzatmak için müşaverede bulunacaklardır.

Tokyo, 21 (A.A.) — Hariciye nazırı amiral Togo, Siyam başvekiline gönderdiği bir telgrafta japonya ile Siyamın harbi son zafere kadar götürmek için şimdi el ele vermiş olduklarını söylemiştir. Nazır, bu vesile ile Siyam milletine saadet temennilerinde bulunmuştur.

—ooo—

Belçika da harp ilân etti

Londra, 21 (A.A.) — Belçika hükümeti japonya ile harp halinde bulunduğunu ilân etmiştir.

Telefon ve Ajans Haberleri

Huduttaki köprülerin inşaatı bitiyor

Sivilingradda yapılan müzakereler bir anlaşma ile neticelendi

İstanbul, 21 (Hususî muhabirimizden: Telefonla) — Türk - Bulgar hududundaki demiryolu köprülerinin tamiri bittikten sonra başlıyacak seferler ve temin edilecek münakalât için Sivilingrada gitmiş olan devlet demiryolları umum müdür muavini Fuad Dingil ile hareket dairesi reis muavini Ferid, bugün trenle şehrimize gelmiş ve ekspresle Ankaraya gitmişlerdir. Sivilingradda Bulgar demiryolları mühendisleriyle seferlerin tanzimi üzerinde yapılan müzakerelerde bir anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma, köprülerin inşaatı bittikten sonra seferlerin tanzimine yarıyacaktır.

—ooo—

Istanbulda iki feci kaza

Bir motör ve bir tren kazasında iki kişi öldü

İstanbul, 21 (Hususî) — Dün Yağ kapanından Marmaraya açılan 120 tonluk bir motörde çalışan makinist Mehmed, makinenin altına düşerek ezilmiş, ve ölmüştür.

Bu akşam fecî bir de tren kazası olmuştur. Bakırköyden hareket eden trene atlıyan Çolak Mehmed adındaki şahıs, müvazenesini kaybederek yere düşmüş, başı kesilmek suretiyle ölmüştür.

—ooo—

Kahraman Ordumuza Kışlık Hediye Teberrüleri

Diyarbakır, 21 (A.A.) — Kahraman ordularımıza kışlık hediye için Yardımseverler ve kızılay idare heyetleri tarafından 2000 lira yardım temin edilmiştir.

Afyon, 21 (A.A.) — Kahraman ordularımıza kışlık hediye gönderilmesi için halkın teberrüü 4000 liraya yaklaşmıştır. Teberrü devam etmektedir.

—ooo—

Kayseri Halkevinde tezahürat yapıldı

Kayseri, 21 (A.A.) — Atatürkün Kayseriye ilk gelişlerinin yıldönümü olan dünkü günü Kayserililer, içten gelen heyecan ve tezahüratla kutlulamışlardır.

Halkevinde yapılan toplantıda 5 dakika tazim duruşu yapıldıktan sonra Büyük Atanın hatıralarını taziz eden nutuklar söylenmiştir.

—ooo—

Gaziantep mekteplerindeki yoksul talebeler

Gaziantep, 21 (A.A.) — Çocuk esirgeme kurumu 170 fakir mektep talebesini giydirmiş, başkaca fakir mektep talebesinin giydirilmesi için de faaliyete geçmştir.

—ooo—

Devlet demiryollarının yeni tarifesi

Ankara, 21 (Hususî muhabirimizden: Telefonla) — Devlet demiryolları tarafından tenzilâtlı tarifenin bir şubattan itibaren kaldırılacağını ve yeni bir tarifenin tatbikine başlanacağı öğrenilmiştir. Yeni tarifede 1700 kilometreden uzak yerler için tenzilât vardır.

—ooo—

Buğdayı koruma kanununun kaldırılması lâyihası

Ankara, 21 (Hususî muhabirimizden: Telefonla) — Buğday koruma vergisinin buğday ve çavdar unlarından kaldırılması hakkındaki kanun lâyihası, teşkil edilmiş olan muvakkat encümen tarafından bugün tetkik edilmiş ve bir mazbata hazırlanmıştır. Encümen, bu mazbatayı Meclisin umumî hey'et toplantısına arzetmiştir. Kanunun, yarınki meclis içtimaında kabul edilmesi muhtemeldir.

SON DAKIKA:

Hitler Başkumandan oldu

Berlin, 21 (A.A.) — Führer, ordu başkumandanlığını 19 ilkkânunda müsellâh kuvvetlerin idaresiyle birlikte deruhde etmiştir.

Führer, bu münasebetle askerlere ve «S. S.» lere hitaben bir beyanname neşretmiştir. Beyannamede ezcümle deniliyor ki:

Orduların vazifesi şimdiye kadar sonsuz bir kahramanlık ve fedakârlıkla kazandıklarını önümüzdeki ilk bahara kadar ayni taassupla ve ayni azimle muhafaza ve müdafaa etmektir, bu müddet zarfında, yeni şark cephesinden beklediğimiz şey, Alman askerlerinin bundan 25 sene evvel 4 kış süren Rus muharebesinde esasen bir defa yapmış oldukları işten başka bir şey değildir.

Askerler! Ben garpteki muazzam mücadele içinde 1914 den 1918 ze kadar dört sene yaşadığım için harbi bilirim. Bol malzeme ile idare edilen büyük meydan muharebelerinin hemen hepsinin facialarını basit bir nefer sıfatiyle bizzat duydum. 2 defa yaralandım. Sonunda hayatımı kaybetmek tehlikesiyle karşılaştım. Bu itibarla size eza veren, ağır gelen ve sizi endişelendiren şeylerin hiç birisinin yabancısı değilim. Fakat 4 sene süren harpten sonra memleketimin kalkmacağından bir saniye bile şüphe etmedim. Kuvvetli iradem sayesinde basit bir Alman neferi olduğum halde 15 seneden fazla süren gayret neticesinde bütün Alman milletini bir araya toplamıya ve onu Versayın ölüm kararından kurtarmıya muvaffak oldum.

Cephenin bugün bütün bir kıtayı kucaklıyan ve şimal Afrikaya giden muvasalâlarını tanzim etmek hususunda mevcud güçlükleri başarmak icap ediyor. Bunda da muvaffak olacağız. Önümüzdeki ilkbaharda şarktaki düşmanın kat'î bir surette imhasına kadar taarruz hareketinin derhal başlamasını temin etmek lâzımdır. Daha başka hazırlıklara derhal teşebbüs edilecektir.

Daha başka kat'î harp tedbirlerinin tasvip edilmesi de yakındır. Bu işler silâhlı kuvvetlerin ve cephe gerisinin azamî bir gayret göstermesini ve beraberce harekete geçilmesini emretmektedir. Fakat mücadelenin belli başlı ağırlığını taşıyacak olan silâhlı kuvvetler kısmı ordudur. Bu şartlar içinde Alman silâhlı kuvvetlerinin en yakın amiri sıfatiyle ordunun başkumandanlığını şahsen deruhde etmiye bugün karar verdim.

Devlet iktısadî teşekküllerinin umumî heyet toplantısı

Ankara, 21 (Hususî muhabirimizden: Telefonla) — Devletin iktısadî teşekküllerinin umumî hey'et toplantısı yarın yapılacaktır. Ziraat bankası ile İstanbul emniyet sandığının 1940 senesi bütçeleri tetkik edilecektir.

—ooo—

Istanbulda bir cinayet

İstanbul, 21 (Hususî) — Unkapanında Şefik adında bir seyyar satıcı, arkadaşı Hakkı ile rakı içmiş, kavga etmiş ve bıçakla Hakkıyı iki yerinden ağırca yaralamıştır. Hakkı, aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. Katil tutulmuş, tevkif edilmiştir.

Şehremininde oturan Mehmedi yaralıyan barsakçı Nevzad ve Nevzadın bıçağını saklıyarak suç ortaklığı yapan Remzi bugün adliyeye verilerek tevkif edilmişlerdir.

Uzak Şarkta Harp

Müttefiklere göre

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

fa kayıptır.

Kalamonfriu bombardıman eden japon tayyarelerine karşı koyma topçumuz muvaffakıyetle ateş etmiştir. Avcılarımız da harekete geçerek bir düşman tayyaresini düşürmüşlerdir. Diğer bir tayyarenin de tahrip edilmiş olmast muhtemeldir. Tayyarelerimizden biri düşürülmüşse de pilotu sağ ve salimdir.

Singapur, 21 (A.A.) — Perak devletinin şimalinde biraz faaliyet olmuştur. Kıtalarımız Grikin cenubunda Lenlung bölgesinde hücum eden düşmana muvaffakıyetle karşı koymuşlardır.

Singapur, 21 (A.A.) — Tebliğ:

Şimal bölgesinde muharebe devam ediyor. Mekong bölgesinde bir düşman akını tardedilmistir. Düşman tayyareleri, dün sabah Kantona taarruz etmişlerdir.

Malakada mühim muharebeler bekleniyor.

Rangon, 21 (A.A.) — Dünkü tebliğ: Japon tayyareleri, dün şark ve cenupta devriye faaliyeti göstermişlerdir. Geçen cuma günü Birmanya üzerinde hüviyeti belirsiz tayyareler görülmüşse de bomba atmamışlardır. Alârm kısa sürmüştür.

Singapur, 21 (A.A.) — Mekong cephesinde bir japon hücumunun beklendiği bildiriliyor.

Çung-King, 21 (A.A.) — General Kiş-Ves-Nak beyanatta bulunarak, Hong-Kong ve Singapurun düşmesi İngiltere için bir hezimet olmıyacağını söylemiş ve söyle demiştir:

— Japonlar, Singapuru ellerine geçirseler bile Yunnanda mağlûp edileceklerdir.

Çung-King, 21 (A.A.) — Millî Çin kuvvetleri, Hong-Kong önündeki japon kuvvetlerine cenah ve gerilerinden hücuma devam etmişlerdir. Japonlar, Hong-Kongta dövüşen kuvvetlerinden bir kısmını Çinlilere karşı takviye kuvveti olarak geri almışlardır. Hong-Kongtaki İngiliz kuvvetleri, mukavemete cesurane devam etmektedirler.

Çung-King, 21 (A.A.) — Britanya garnizonu mukavemete devam ediyor. Japon kıtaları, şehre hakim değildir.

Londra, 25 (A.A.) — Geç vakit alınan haberlere göre, Hong-Kong mukavemete devam etmektedir.

Çung-King, 21 (A.A.) — Amerikan gönüllüleri, dün ilk defa olarak Birmanya yolu üzerinde harekete geçmiştir. Amerikalı pilotlar, düşmanın 6 tayyaresini düşürmüş ve üslerine dönmüşlerdir.

Londra, 21 (A.A.) — Hong-Kong ile muhabere, 36 saattenberi tekrar başlamıştır.

Londra, 21 (A.A.) — İngiltere kralı, harbiye nazırı, imparatorluk kuvvetleri genel kurmay başkanı, Malta umumî valisi, Hong-Kong müdafilerine cesaret verici bir mesaj göndermişlerdir.

Bankog, 21 (A.A.) — Britanya garnizonu, Hong-Kongta «Park Viktorya» ya çekilerek japon kıtalarının hücumuna mukavemet ediyor.

Bankog, 21 (A.A.) — Malezyada Penangın işgali esnasında buradaki İngiliz kıtaları kaçmıya muvaffak olamamışlardır. Hindli kıtaları bütün techizat ve silâhlariyle Penangta kalmışlardır. Pazar günü 600 ecnebî Penangtan Singapura gönderilmiştir.

Singapurdan gelen en son haberlere göre, bu şehirde yiyecek çok azalmıştır. Birmanyada bulunan 2 tabur yerli asker, Taylanda geçerek Tayland kuvvetlerine teslim olmuşlardır.

HOLLANDALILARA GÖRE:

Batavya, 21 (A.A.) — Tebliğ:

Hollanda denizaltıları, Kore yarım adasından Borneoya müteveccihen hareket eden asker yüklü iki japon nakliye gemisini batırmışlardır. Hollanda tayyareleri de ayrıca bir japon nakliye gemisini batırmışlardır. Bu suretle batan japon vapurlarının sayısı üçe baliğ olmuştur.

Batavya, 21 (A.A.) — Hollanda Hindistanında Anamba adalarından Permpak, ikinci defa japon tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir. Port Niyaka karşı evvelki gün yapılan hava hücumu da üç çeyrek saat sürmüştür.

Batavya, 21 (A.A.) — Hollanda Hindistanının tebliği:

Tayyarelerimiz, Miri acıklarındaki japon gemilerine muvaffakıyetle hücum etmiş, bir kruvazöre ve bir tayyare gemisine isabet kaydetmiştir.

Londra, 21 (A.A.) — Miri adası açıklarında Hollanda tayyareleri, üç japon kruvazörünü hasara uğratmışlardır.

AMERİKALILARA GÖRE:

Manilla, 21 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Japonların son olarak kuvvet çıkardıkları Mindanao adasında Davaoda dün şiddetli muharebeler devam etmiştir. Vaziyet hakkında henüz açık fikir beyan etmek mümkün değildir.

Luzon adasında Vigan dün şiddetli muharebeler olmuştur.

Vaşington, 21 (.A.) — Uzak doğu başkumandanlığının bildirdiğine göre, Filipinlerde Amerikan tayyareleri, düşman tayyarelerinin Luzon, Vigan ve Legaspiye yaptıkları taarruzlar akamete uğratılmıştır. Düşmanın iki desvriye gemisi ağır hasara uğratılmıştır. 4 japon tayyaresi düşürülmüştür.

Legaspide yerde en az 25 düşman tayyaresi tahrip edilmiş, petrol depoları yakılmıştır.

Son hafta japonlar, 12 tayyare akını yapmışlardır. Epiy hasar olmussa da insan zayiatı azdır.

Manilla, 21 (A.A.) — Amerikan basını, Davaodaki muharebenin devam ettiğini, fakat durumun gelişi hakkında henüz bir malûmat verilemiyeceğini bildiriyor:

San Fransisko, 21 (A.A.) — 12 inci Amerikan deniz çevresine japon denizaltılarının girdiği Konter amiralık tarafından bildirilmiştir.

San Fransisko açıklarında 2 petrol gemisine hücum edilmiştir. Bunlardan biri imdad işareti vermiştir.

San Fransisko, 21 (A.A.) — Japon denizaltılarının Kaliforniya sahillerinde de göründükleri haber alınmıştır.

Manilla, 21 (A.A.) — Amerika denizaltıları, Uzak doğuda bir japon vapurunu batırmışlardır.

Manilla, 21 (A.A.) — Davao adasında muharebeler devam etmektedir. Nokals tayyare meydanı japon tayyareleri tarafından ehemmiyetsiz surette bombardıman edilmiştir. Umumî karargâhın bildirdiğine göre Manilla ile Davao adası arasında muhabere dün kesilmiştir. Adada vaziyet karışıktır.

Manilla, 21 (A.A.) — Japon tayyareleri, bu sabah yeniden Manilla üzerine gelmiş ve çok yüksekten Nikolo tayyare meydanına bir kaç bomba atmışlardır. Bu tayyareler, bilâhare Krivtk deniz üssü civarına bir kaç bomba atmıştır. Tehlike işareti pek az sürmüştür. Ehemmiyetsiz hasar olduğu bildirilmiştir.

BAŞLICA MÜHİM MESELE:

Nevyork, 21 (A.A.) — Vorld Telgram gazetesi, uzak doğuda başlıca mühim meselesinin Singapurun müdafaası olduğunu yazarak Amerikanın Rusyada üsler kurmak istediğini haber veriyor.

Japonlara göre

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

tesine göre, bir japon harp gemisi Hong-Kong sularında yüzden fazla İngiliz gemisini batırmıştır.

Tokyo, 21 (A.A.) — japon kıtaları Malezyadaki Vellezleyi işgal etmiştir.

Tokyo, 21 (A.A.) — İmparatorluk genel kurmayı bahriye dairesinin tebliği:

Kara kuvvetleriyle sıkı işbirliği yapan ve İngiliz mevzilerine taarruz eden deniz birliklerimiz, Hong-Kong üzerine olan japon baskısını devam ettirmişlerdir. Hong-Kong suları ayni zamanda japon donanması tarafından kontrol edilmektedir.

Şanghay, 21 (A.A.) — japon tayyareleri, Çin arazisi üzerinde ilk defa olarak İngiliz ve Amerikan tayyaresi ile karşılaşmışlardır. Beş japon tayyaresi düşürülmüştür. Koninge hücum eden japon tayyareleri, yirmi düşman tayyaresiyle carpısmak mecburiyetinde kalmışlardır. Domei ajansına göre japon tayyareleri, verdikleri hava muharebesinde bu yüzden kayıplar vermişlerdir.

Bir habere göre japon tayyarelerinden altısı düşürülmüştür.

Tokyo, 21 (A.A.) — Nişi-Nişi gazetesi, japonların Filipinlerde Mindanoya asker çıkararak Filipinlerin müdafaa tertibatında yeni bir gedik açtıklarını yazıyor ve diyor ki;

Artık aradaki küçük adaların hiç bir kıymeti kalmamıştır. Şimdi Borneo adası ve Felemenk Hindistanı müstemlekesi arazisi ile bütün adalar japon tehlikesine maruzdur.

ALBAY KNOKSA HÜCUM:

Tokyo, 21 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Harbiye nazırlığının gazetesi, Havaideki vaziyeti tedkik eden bahriye nazırı Albay Knokstan bahisle yazdığı makalede diyor ki:

Knoks, dolar biriktiren Amerikalının bir misalidir. Knoks, cumhuriyetçi olmasına rağmen Ruzveltin verdiği vazifeyi kabul etmiştir. Bir gazeteci olmasına rağmen Knoks, gazetelere sansör koydurmuştur. Havai adası hezimetini makul göstermek için elden gelen gayreti göstermiş ve japonların, harp ilân etmeden baskın yaptıklarını söylemiştir. Halbuki, Amerika Almanyaya harp ilân etmeden Atlantikte Alman harp gemileri görünür görünmez Amerikan donanmasına silâh istimali emrini vermiştir. Binaenaleyh onun Amerika bahriye nezaretinde kalması doğru olamaz.

Fransanın Hindiçini umumî valisi

Pasifik fevkalâde komiseri tayin edildi

Vişi, 21 (A.A.) — 19/12/1941 tarihli kararnameleriyle Hindiçini umumî valisine, Fransanın Pasifik fevkalâde komiserliği vazifesi verilmiştir. Fevkalâde komiser, yeni Kaledonya, Okyanusya ve Hindistandaki Fransız topraklarını emri altında bulunduracaktır.

Vişi, 21 (A.A.) — Devlet nazırı Hanri Monte, Parise gitmiştir. General Nuge, bu sabah Marsilyadan Vişi ye gelmiştir.

Havalarda

Londra, 2 1(A.A.) — İngiliz hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Dün gece düşman tayyareleri, bilhassa sahil bölgesinde biraz faaliyet göstermişlerdir. Şimal doğuya bombalar düşmüştür. Bazı hasar olmuş, bir kişi yaralanmıştır. Başka yerlerde hasar pek azdır. Ölen ve yaralanan olmamıştır.

Berlin, 21 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Savaş tayyarelerimiz, İngilterenin doğu sahilinde terenlere, taşe maddeleri ve raylara mühim zararlar vermiş, büyük bir fabrikaya gece tam isabetler temin etmişlerdir. İngiliz sahilleri açıklarında 2 düşman gemisi batırılmıştır.

Dr. Göbelsin söylediği nutuk

Berlin, 21 (A.A.) — Dün akşam Hitler namına bir nutuk söyliyen Almanya propaganda nazırı Göbels, Rusya cephesinde dövüşen Alman askerlerine Noel hediyesi olarak kışlık elbise toplanmasını bildirmiştir. Nazır, sivil halk elinde kışlık pek çok elbise bulunduğunu söyliyerek demiştir ki:

— Alman halkından istediğimiz şeye fedakârlık demek fazla olur.» Şimdi vatanı her şeye rağmen müdafaa eden orduya derhal elbise göndermeliyiz. Alman varlığı, askerlerin fedakârlığı sayesinde temin edilmiştir.

Ispanyada

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

Gazete, İngiltere Amerikanın, Portekize aid Asures adaları üzerinde de emeller beslediklerini yazıyor ve Almanların, İspanya üzerine hiç bir emelleri olmadığını kaydederek İspanyanın muharebe dışında kalacağını ilân etmesi , Londrada fena bir tesir yapmışsa da bunun istikbal için bir mâna ifade etmiyeceği söylenmektedir. İspanya yarım adası, zamanında mühim faaliyete sahne olmaktadır. İngiliz elçisi Sir Samuel Hoar da görüşmeler yapmaktadır.

Diğer taraftan general Franko, yüksek meclisi toplamış, Portekiz başvekili Slazarla görüştükten sonra Madride gelen İspanyanın Lizbon elçisini kabul ederek görüşmüştür.

Berlin, 21 (A.A.) — İspanyanın gayri muharip devlet sıfatını izah yolunda Ispanya hükûmetinin yaptığı beyanat münasebetiyle Alman hariciye nezaretinde şu mütalea yürütülmektedir:

— İspanya, vaziyetini beynelmilel son durum karşısında yeniden teyit etmek istemiştir.

TİMOR HADİSESİ VE BERLİN :

Berlin, 21 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildirildiğine göre Timor hâdisesi hakkında siyasî mahfillerde şu mütalea ileri sürülmektedir:

İngiltere, uzun zaman dostça yaşadığı bir devleti bile bile aldatmıştır. Şu da vardır ki, Portekiz, İngiltereye karşı dostluğunu müteaddid defalar teyid etmiştir. İngiltere de onun topraklarını işgal eylemiştir. İberik yarım adası milletleri bugün Anglo - Sakson işbirliğinin kıymetini anlamışlardır.

Bu milletler, yapılan ikazların kıymetini de şimdi öğrenmişlerdir.

LONDRA NE DİYOR:

Londra, 2 1(A.A.) — Portekiz hükûmet reisi Salazarın Timor adasının İngilizler tarafından işgali münasebetiyle yaptığı protestonun vekar ve itidal dairesinde yapılması ve yazılması, Londra mahfillerinde memnuniyet uyandırmıştır. Bu anlayış sebebiyle halk, Portekiz hükûmetine sempati izhar etmektedir. Salazarın meclisteki beyanatında Portekiz için İngilterenin müttefiki tabirini kullanması hoşa gitmiştir.

ELHAMRA SINEMASINDA

Bugün

Matinelerden itibaren

SÖNMEYEN IŞIK

EDISON THE MAN

BÜYÜK MUCİD

Baş rolde: SPENCER TRACY

THOMAS EDISON'un

Meraklı ve müthiş maceralarla dolu hayatı ve mücadeleleri

SEANSLAR: 1 3 5 7 9 da C. ertesi, Pazar 11 de başlar

HER GÜN İLK SEANS UCUZDUR

Britanya ve Tayland münasebetleri

Tokyo, 21 (A.A.) — Nişi Nişi gazetesi Şanghaydan aldığı bir habere atfen Britanyanın, Amerika ve Çun-King hükûmetleriyle görüştükten sonra Siyama bir kaç gün zarfında harp ilân edeceğini yazıyor.

Amerikada 2 harp gemisi denize indirildi

Nevyork, 21 (A.A.) — Onar bin tonilâtoluk yeni iki harp gemisi denize indirilmiştir. Bunlara Oşipiden ve Oşinlibatiy adları verilmiştir.

———ooo———

Beyaz sarayda neşredilen tebliğ

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

bulunan Amerikan askerî hey'eti, İngiliz devlet makamlariyle temas etmektedir. Bu hey'et, Rusya, Çin ve şarkî Hollanda Hindistanı ile diğer devletlerle müşterek plânın hazırlanmasına kadar irtibatı devam ettirecektir.

Londra, 21 (A.A.) — Sonkânunda Vaşingtonda müttefiklerin mühim bir toplantı yapacakları hakkındaki haberler Londra resmî mahfillerinde teyid edilmemekle beraber pek doğru kabul ediliyor.

Stratejik mevzular, harp malzemesi ve karşılıklı iş birliği ve komuta için böyle bir görüşme, pek mükemmel olacak ve çok mühim neticeler verecektir.

Vaşington, hiç şüphesiz bir toplantı için en mükemmel bir yerdir. Bu konuşma, yalnız faydalı olmıyacak, birlikte yapılacak taarruz işlerini ve komuta birlik usullerinin tatbikini temin edecektir.

Harp malzemesi ve bütün meseleler burada iyi bir şekilde tedkik edilmelidir. En son olarak politika meselesi geliyor. Harp sonrası meselelerinin müzakeresi de sulhun kurulacağı bakımından tedkike gereklidir.

PAN AMERİKAN KONFERANSI:

Riyo dö Janeyro, 21 (A.A.) — İkinci Pan Amerikan konferansının Riyo dö Janeyro civarında Sekrepoliste toplanması muhtemel görülmektedir.

Vaşington, 21 (A.A.) — Amerika parlâmentosu, iki gün süren bir tatil yapacaktır. Bildirildiğine göre 15 son kânundan itibaren 7 milyon Amerikalının silâh altına alınması hakkındaki son proje, yakında Cumhurreisi Ruzvelt tarafından imza edilecektir.

Gandi ve Uzak Şark harbi

Bombay, 21 (A.A.) — Gandi, Amerikanın harbe girmesinden bahsederek demiştir ki:

— Akla hayret veren bu kasaplığın önüne geçilebilirdi.

SOVYETLERE GÖRE

— Baştarafı 1 inci sahifede —

şehri daha Almanlardan almışlardır.

Moskova, 21 (A.A.) — Dünkü Sovyet tebliği:

Sovyet kıtaları, Kalinin şehrinin geri alınması neticesinde muhtelif çapta 190 top, 12 pusluk 4 ağır top, 31 tank, takriben 1000 kamyon 160 mayin aleti, 303 mitralyöz, 292 otomatik silâh, 1300 bisiklet 47 motosiklet, 4500 tüfek, 21500 mayin, yarım milyondan fazla fişenk, 18 telsiz makinesi ve 4 sancak ele geçirmiştir.

Bundan başka 2 malzeme deposiyle bir elbise deposu ve çok sayıda diğer harp malzemesi alınmıştır. İğtinam edilen malzemenin sayılmasına devam ediliyor. Kalinin bölgesinde Almanların 1000 den fazla askeri ölmüştür.

Moskova, 21 (A.A.) — Dün gece ki Sovyet tebliği:

Sovyet kıtaları, Volokolamsk ve Ladoga gölünün cenubunda Voibakalı geri almıştır.

Moskova, 21 (A.A.) — 21 ilkkânun tarihli Sovyet tebliği:

Sovyet kıtaları dün gece bütün cephelerde düşmanla dövüşmüşlerdir.

Moskova, 21 (A.A.) — Volokolamsk şehri, Almanlardan alınmıştır. Almanların bir zırhlı tümeni ve 3 piyade alayı bozguna uğratılmıştır.

İzvestiya gazetesi, Tula ve Orel arasındaki mühim demiryolu iltisak noktalarından Plavsk şehrinin iki gün süren muharebeden sonra zaptedildiğini yazıyor ve diyor ki:

Bu şehir, Alman kuvvetleri için bir iaşe ve toplanma üssü halinde idi. Almanlar, cenup ve garbe doğru çekilmişlerdir. Şehrin civarı ölen Almanların cesedleriyle doludur.

Leningrad civarında Volhofi alan Sovyetler, şimdi 70-80 kilometre ilerlemişlerdir. Bu havalide 100 köy geri alınmıştır.

Cenupta Alman kuvvetleri Harhof istikametinde ve Azak denizi boyunca ricata devam etmektedirler.

SİVASTOPOL TEHLİKEYE DÜŞTÜ

Moskova, 21 (A.A.) — İzvestiya gazetesine göre Sivastopole karsı Almanlar tarafından yapılan hareketin dördüncü gününde vaziyet vahim olmakta devam etmektedir. Yüzbaşı Taran bulunduğu bölgede Almanlar, bir tepeyi ele geçirmeğe muvaffak olmuslardır. Diğer kesimlerde Ruslar mevzilerini muhafazaya devam ediyorlar.

T. Iş bankası

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI

1942 ikramiye plânı

Keşideler: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 Ikinci teşnri tarihlerinde yapılır

2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

1942 İkramiyeleri

1 adet	2000 Liralık	=	2000 lira
3 »	1000 Liralık	=	3000 »
2 »	750 Liralık	=	1500 »
3 »	500 Liralık	=	1500 »
10 »	250 Liralık	=	2500 »
40 »	100 Liralık	=	4000 »
50 »	50 Liralık	=	2500 »
200 »	25 Liralık	=	5000 »
200 »	10 Liralık	=	2000 »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, ayni zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Sayın müşterilerime

Yangın dolayısiyle harap olan dükkânımın yeniden inşasına kadar muvakkaten Hükûmet konağı karşısında Sümerbank yanında Bay Saminin kundura ticarethanesine naklettiğimi muhterem müşterilerime arzeylerim.

Piyanko biletleri ve Pul bayii
ALİ KEMAL BENLİ

"Zevcim Gözlerine İnanamıyor!"

Ve on yaş daha genç göründüğümü söyliyor

Zevcim "bu cidden bir harikadır,, diyor. Ancak iki ay kadar evvel alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında çizgiler ve buruşukluklarım vardı. Hakikaten "Yaşlı,, görünüyordum. Bugün ise, bütün bu çizgilerim kayboldu ve arkadaşlarım bir genç kızın cildi gibi parlak, nermin ve yumuşak olan cildime takdir nazarile bakıyorlar Her akşam yatmazdan evvel cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kremini kullanıyorum. Terkibinde Viyana Üniversitesi profesörlerinden biri tarafından keşfedilen, gençliğin kıymetli ve cazip cevheri olan "Biocel,, vardır. Gündüzleri de cildi beyazlatıp yumuşatan, siyah noktaları gideren ve açık mesameleri sıkıştıran beyaz renkteki Tokalon kremini kullanıyorum.

Bakınız nasıl muvaffak oldum?

Doyçe Oryent Bank

DRESDNER BANK ŞUBESİ

IZMİR

Merkezi: BERLİN

Almanyada 175 şubesi mevcuddur

Sermaye ve ihtiyat akçesi

171,500,000 Rayhşmark

Türkiyede şubeleri: İSTANBUL ve İZMİR

Mısırda şubeleri: KAHİRE VE İSKENDERİYE

Her türlü banka muamelâtını ifa ve kabul eder.

İzmir Levazım Amirliği İlânları

Çanakkale Askerî Posta No. 1837 SA. AL. KO. nundan:

1 — Ayrı ayrı şartnamelerle aşağıda cins ve miktarı yazılı sekiz kalem Sığır eti hizalarında gösterildiği gün ve saatlerde kapalı ve açık münakasaları yapılacaktır.

2 — Bunlara ait şartname komisyonda her gün görülebilir.

3 — Kapalı zarflar münakasaya iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun üçüncü maddesinde yazılı vesika ile yine bu kanunun tarifatı dairesinde teklif ve teminat ve mektuplariyle bildirilen saatlerden bir saat evveline kadar makbuz karşılığında AS. PO. No. 1837 K. lığında Çanakkalede bulundurmaları.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	Münakasanın şekli	Eksiltme tarih ve saati
Sığır eti	6000	3000	450	Açık eksiltme	8/1/942 15
« «	35000	17500	1313	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	35000	17500	1313	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	35000	17500	1313	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	10000	5000	375	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	10000	5000	375	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	6000	3000	450	Kapalı zarf	8/1/942 15
« «	4000	2000	150	Kapalı zarf	8/1/942 15
			22 26 30 4		

Ezine SA. AL. Komisyonundan:

Cinsi	miktarı Kilo	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
Kuru üzüm	25000	18750	1407

1 — Yukarıda cins ve miktarlariyle muhammen bedeli ve muvakkat teminatı yazılı kuru üzüm 26-12-941 cuma günü saat 15 te Ezinedeki askerî satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlariyle birlikte komisyona müracaat etmeleri. 16 18 20 22

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı
Sığır eti	8000 kilo
Bulgur	10000 kilo
Saman	50000 kilo

1 — Cins ve miktarı yukarıda yazılı ihtiyaç ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 24-12-941 tarihinde çarşamba günü saat 15 de kışlada izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Kat'î teminat ihale bedelinin yüzde 15 şidir .

4 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatlariyle ve diğer vesikalariyle birlikte komisyonda bulunmaları ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı
Sığır eti	10400 kilo
Pırasa	17000 kilo
Lahna	8500 kilo

1 — Cins ve miktarı yukarıda yazılı ihtiyaç ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 24-12-941 tarihinde çarşamba günü saat 15 de kışlada izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Kat'î teminat ihale bedelinin yüzde 15 şidir .

4 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatlariyle ve diğer vesikalariyle birlikte komisyonda bulunmaları ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı
Soba borusu	3000 adet
Soba dirseği	500 adet

1 — Cins ve miktarı yukarıda yazılı ihtiyaç pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihale 24-12-941 tarihinde çarşamba günü saat 15 de kışlada izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Kat'î teminat ihale bedelinin yüzde 15 şidir .

4 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatlariyle ve diğer vesikalariyle birlikte komisyonda bulunmaları ilân olunur.

İstanbul harbiye yedek subay okulu satın alma komisyonundan:

1 — 15/12/941 günü pazarlıkla münakasası ilân edilen aşağıda cins ve miktarı yazılı yedi kalem bakır mutfak edevatına talip çıkmadığından ayni miktar bakırmutfak edevatı tekrar pazarlığa konmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. Bu edevat toptan bir talibe ihale edileceği gibi kısım kısım da taliplerine ihale olunabilir. İhalesi 26/12/941 Cuma günü saat 10,5 ta yapılacaktır. Kat'î teminatı 11050 liradır. Taliplerin Harbiyede Yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

Cinsi	Miktarı
Bakır bakraç	2000
Büyük süzgeç	300
Kevgir	300
Saplı tas	300
Büyük kazan	400
Küçük kazan	200
Karavana	1000

İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Beherine 195 kuruş tahmin edilen 15000 adet zincir yular sapı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26-12-941 cuma günü saat 15,30 da tophanede istanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2193 lira 75 kuruştur. Numunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. 22 23

Gelibolu merkez SA. AL. Komisyonundan :

1 — Askerî ihtiyaç için pazarlıkla 25 ton sadeyağı alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli kırk altı bin iki yüz elli liradır.

3 — Evsaf ve şartnamesi merkez satın alma komisyonunda görülebilir.

4 — İhalesi 26-12-941 cuma günü saat 15 te Geliboluda merkez satın alma komisyonu binasındadır. 17 22

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 1350 metre mikâp mamul kereste münakasaya konulmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. Muvakkat teminatı 5300 liradır. İhalesi 24-12-941 çarşamba günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel teklif mektuplariyle harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları. 7 12 17 22

İstanbul levazım amirliği satınn alma komisyonundan:

1 — 1250 adet cibinlik alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26 - 12 - 941 cuma günü saat on birde tophanede istanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 19375 lira ilk teminatı 1453 lira 12 kuruştur. Numunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. 22 23

Harbiye Yedek Subay Okulu SA. AL. KO. nundan

1 — Pazarlıkla 400 ton Kuşyemi münakasaya konmuştur. Hususî şartları komisyonda görülebilir. Taliplerin getirecekleri nümune komisyonca beğenilen nümune tutulacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 20 kuruştur. İhalesi 25/12/941 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin teminatlariyle Harbiyede Yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

Gelibolu Merkez SA. AL. KO. nundan:

1 — Askerî ihtiyaç için Beş ton sade yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 9350 liradır.

3 — Şeraiti merkez SA. AL. KO. dan verilecektir.

4 — İhalesi 26/12/941 gün saat 16 da Geliboluda Merkez SA. AL. KO. nunda yapılacaktır.

Harbiye Yedek subay Okulu SA. AL. KO. nundan:

1 — Pazarlıkla 66 bin kilo benzin 3960 kilo vakum 1320 kilo vavalin 660 kilo Gires 660 kilo gaz yağı satın alınacaktır. İhalesi 25/12/941 perşembe günü saat 10,5 da yapılacaktır. Kat'î teminatı -5100- liradır. Taliplerin Harbiye Yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

İnhisarlar umum müdürlüğünden:

1 — Keşif ve şartnamesi mucibince Paşabahçe fabrikasında yapılacak yol ve kanalizasyon inşaatı kapalı zarf usuliyle yaptırılacaktır.

2 — Keşif bedeli «36.086.60» lira, yüzde 7,5 muvakkat teminatı «1956.49» liradır.

3 — Eksiltme 2-1-942 cuma günü saat 10.10 da Kabataşta levazım binasında merkez mübayea komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve keşfi sözü geçen şube veznesinden ve Ankara, İzmir başmüdürlüklerinden «130» kuruş mukabilinde alınabilir.

5 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin «10.000» liralık bu kabil inşaatı muvaffakıyetle yapmış olduklarına dair vesika ibraz ederek ihale gününden 8 gün evveline kadar umum müdürlük inşaat şubesinden ayrıca eksiltmeye iştirak vesikası almaları lâzımdır.

6 — Eksiltmeye gireceklerin mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesikalarını ve münakasaya iştirak vesikasını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını ihale tarihinden bir saat evveline kadar adı geçen komisyon riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. 19 22 24 26 (11081/5432)

Toprak mahsülleri ofisi İzmir şubesinden:

Günde azamî 210 tona erişebilecek olan Alsancak istasyon ve deposu Değirmenler hububat nakliye işi 23/12/941 günü saat 15 de Şubemiz binasında açık eksiltme ile ihale edileceğinden, taliplerin şartnameyi görmek ve eksiltmeye iştirak için tevdii muktazi 500 liralık ilk teminat akçesini yatırmak üzere Şubemize müracaatları.

19 20 21 22 23 (5436)

M. M. V. Hava müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve tiraktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarı yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyete göre 50-120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleriyle hava müsteşarlığına müracaatları. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 /K. EVVEL/941 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 , 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 /K. SANİ/942 9310-5348

T. C. Ziraat Bankası

KURULUŞ TARİHİ 1888

SERMAYESİ 100,000,000 Türk lirası Şube ve Ajan adedi 265

Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1000 Liralık	4,000 Lira
4 Adet	500 Liralık	2,000 Lira
4 Adet	250 Liralık	1,000 Lira
40 Adet	100 Liralık	4,000 Lira
100 Adet	50 Liralık	5,000 Lira
120 Adet	40 Liralık	4,800 Lira
160 Adet	20 Liralık	3,200 Lira

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde yirmi fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede dört defa, 1 Eylül, 1 Birincî ânun, 1 Mart, ve Haziran tarihlerinde çekilecektir.

DOKTOR

Ali Agâh

Çocuk Hastalıkları Mütehassısı

Hastalarını Pazardan mada her gün İkinci beyler sokağında (84) numaralı muayenehanesinde kabul ve tedavi eder.

Satılık Matbaa

İçinde mevcut pedalları bıçak, dikiş hurufat ve bilumum teferruatiyle beraber veya ayrı ayrı satılıktır.

Müracaat yeri: Başturakta 204 numarada Bay Hıfzıya

KAŞE DERMAN

Ağrıları dindirir

ROMATİZMA, BAŞ, DİŞ, SİNİR ve BEL ağrıları ile soğuk algınlığından ileri gelen vücut KIRIKLIĞI, NEZLE ve GRİP hastalıkları DERMAN kaşeleriyle derhal geçer, icabında günde 1 - 3 kaşe alınır, her eczanede bulunur.